

ಒಂದು ಕೃತಿ ಭಾಷಾಂತರ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಕೃತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿರಬೇಕು, ದ್ವೇಷವಾದರೂ ಬೇಕು; ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಅಥವಾ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮನೋಭಾವವಾದರೂ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅನುವಾದ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರು ಏನು ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ಕೃತಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಆದ ಕೂಡಲೇ ಗಡಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುವಾದಿತ ಕೃತಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಬೇಕು. ಲಕ್ಷ್ಯ ಸಮಾಜದ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಭಾಗವಾಗಬೇಕು. ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಆ ಕೃತಿ ಗಡಿ ದಾಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲ, ಸೇತುವೆಗಳು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ. ಗೋಡೆಗಳಂತೂ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಸೇತುವೆಯೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆಯಾ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಅನುಮಾನ. ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಕಡೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೇತುವೆ ಇರುವುದು ಅಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಸೇತುವೆ ಉಪಯೋಗ ಆಗಬೇಕಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅನುವಾದಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋದ ಅನುವಾದಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೂಪಕ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾಷೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಡಿ ಅನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗಿರುವುದೇ ಭಾಷೆಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಇನ್ನಿತರ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ಗಡಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಮೀರುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಗಳು ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ. ಭಾಷಾಂತರಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾಷಿಕ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಬಹುದು.

ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅಗಿರುವ ಅನೇಕ ಭಾಷಾಂತರಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ರಾಮಾಯಣ,

ಮಹಾಭಾರತಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಬಹುತೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ತಾನೆ ಹೋಗಿರುವುದು. ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅವರ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಓದುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಕೂಡಾ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಬಂದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಎನ್ನುವುದು ವಾಸ್ತವ.

ಹೀಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾಷಿಕ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ಕೃತಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಆದ ಕೂಡಲೇ ಗಡಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುವಾದ ಕೃತಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಬೇಕು. ಲಕ್ಷ್ಯ ಸಮಾಜದ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಭಾಗವಾಗಬೇಕು. ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಚಿಂತನೆಯ ಭಾಗವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಗಡಿ ದಾಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಟಾಗೋರ್, ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಲೇಖಕರು, ಅಪ್ಪಿಕನ್ ಬರಹಗಾರರು, ಇವರಲ್ಲ ಕನ್ನಡದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳು ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದ ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಚಿಂತನೆಗಳ ಭಾಗವಾಗಿವೆಯಾ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಭಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳೂ ಮುಖ್ಯ. ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವೇ